

సిస్టర్ వేదావతి

డాక్టరు పిశిపాటి వెంకటరమణయ్య

వేదావతి భర్త రాసిన విల్లు ప్రకారం పది వేలాచ్చే చిన్న యెట్టేటుకంతా హక్కు రాలయింది. "నా అన్నవారెవరుకూడా లేక పోవచ్చును గాని, ఆపులన్నవారు కూడా యెవరూ కనిపించకపోవడమే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. కనిలేందీ యెవరినికూడా యింటికి చేరనివ్వదు. తనసలే యెవరింటికికూడా వెళ్లేటట్టేకనిపించదు. ఎవరితోనైనా మాట్లాడవలసివచ్చినా అవసరాన్నిమించి ఒకపలుకైనా ఆడేదికాదు. ఇంట్లో రాజభోగోపచారాలకవసరమైన నౌకర్లందరవసరమో అందరినీపెట్టింది. ఆనౌకర్లయినా యెవరిడ్యూటీవారుచేసుకపోవలసిందే కాని అనవసర ప్రసంగాల కెడమిచ్చేదేకాదు. సాయంకాలం అయిదయ్యేసరికి షోఫరు కారు నద్దంలాతుడిచి వాకిటముందు తెచ్చిపెట్టేవాడు. ఏ కారణం చేతైనా యజమానురా లారోజున హవా కోరికివెళ్లడం మానేసిందంటే కారు నలాగే తనడ్యూటీప్రకారం ఏడుగంటలదాకాపెట్టి యెదురుచూస్తూ కూర్చోవుండవలసిందేకాని, బయల్దేర్తారాలేదా అని అడగడంకాని, లేకుంటే కారణమేమైయుంటుందా కనుక్కోవాలని ఆదుర్దాపడటంకాని ఇంపీరియల్ సర్వీసులా నెలతిరిగేటప్పటికల్లా మొదటి తేదీకి బిళ్లకుడుముల్లా చేతిలోపడే ముప్పై

రూపాయలకూ నీళ్లొదులుకోవలసిందన్నమాటే! ఎవరిడ్యూటీవాండ్లు చేసుకపోతుంటే అంతకన్నాసుఖమైన నౌకరీ లేకపోవడంచేత, పైగా యింకోచోట దొరికే జీతానికన్నా నాలుగురాల్లెక్కువగా దొరుకుతూవుండడంచేత, ఆమెకొలువుచు మానుకోవడమంటే వాండ్లకు కష్టంగాతోచేది. అందుకనే, పేదవారనే దయాదాక్షిణ్యాలు హృదయంలోనే కాని, పైకి చంపివేస్తుండేమోననే భయముండడంచేత, యజమానురాలుసంగ తలావుంచి, వారిలోవారైనా అనవసరపుమాటలు పెట్టుకోకుండా ఒకఆఫీసులా గృహకృత్యాలు నిర్వహించుకొంటూ పోయ్యేవారు.

ఆ ఇల్లు అసలే దేబడిలాంటి పెద్ద భవనము. అనవసరమైనచోట వెంచి లేనిచోట పడగొట్టి యెప్పుడూ యేవో యింటిమరమ్మత్తులు తాను స్వయంగాదగ్గరనిలుచోని చేయిస్తూవుండడమో, కోటగోడలావుండేఆపెద్దకాంపౌండు ఆకరణలో రకరకాల పూలచెట్లు పెట్టించడమో, స్వహస్తాలతోటి తీగలు మలుపుతూ లతానికుంజాలను తయారు చేస్తూనో బంగళానంతా దేవేంద్రభవనంలా తయారుచేస్తూ కాలక్షేపంచేస్తూవుండేది. మానవమాత్రుడితో నవ్వుతూ వికాసంగా

మాట్లాడియెరుగకపోయినా ఆ లతానికుంజా లతో ఆపూలమొక్కలతో ఆగులాబీ పూల తో తన సహజసౌందర్యమంతా వెల్లివిరిసే టట్టి ముఖవిలాసంతో మాట్లాడుతూ, ఆలింగ నాలుచేస్తూ ప్రకృతిసౌందర్యంలో మునిగిపో తూవుండేది. బెంగుళూరు చిలకపట్టుచీరగట్టి, ముఖాన బొట్టు తల్లో పూలు పెట్టడన్న మాటే కాని, చేతికి బంగారుగొలుసుగాజులకుతోడు చిన్న బంగారురిస్తువాచీ, మెల్లో నన్నని గడి

యారపుగొలుసు, నడుముకు తనమేనికాంతిని మించి తళతళమెఱిసే బంగారపువడ్డాణం, పెట్టుకొని, ఆ సవితాదేవిలాంటికండ్లతో, తుమ్మెదరెక్కలాంటి ఆ జారు శిఖతో పంచ వన్నెలచిల్కలా ఆ పూలమొక్కలమధ్య తిరుగుతూవుంటే వనలక్ష్మీలాగే వుండేది.

అయితే ఆమె జీవితాదర్శమేమిటో ఎవ రికి తెలేదు. ఆ బ్రహ్మాండమైన మహాలా, ఆ మెఱిసిపోయేదీపాలా, ఆ నిగనిగలాడే మఖు మల్సోఫాలు కుర్చీలు, ఆ నిలువుటద్దాలు డ్రెస్సింగుటేబిల్లు, రాత్రిళ్లుకూడా పట్టపగ లులావెలుగుతూవుండే దీపపుకాంతులలో ఇరవై నాలుగంటలూ తన సౌందర్యాన్ని చెక్కుచెదరకుండా దిద్దుకొని మురుస్తూ ఒక్కమానవ పురుగునైనా దగ్గర నమ్మనీ కుండా యెవరికొరకు నిరీక్షిస్తూవున్నట్టో? అలాంటిఅదృష్టశాలి యీ మానవప్రపంచం లో యేమూలైనా వున్నట్టి చిహ్నంగాడా కనిపించదు!

పురుషోత్తమరావుగారు కంచర్లపూడి సంస్థానానికి దివాను గావుండి మంచి పేరుకీర్తి లు సంపాదించుకొన్నారు. సంస్థానాధీశుడు వీరిని గురువుగా పూజించేవాడు. రైతులు వీరిని తండ్రిలా ప్రేమించేవారు. కాస్త పూర్వాచారపరాయణుడే అయినప్పటికీ సంఘసంస్కరణాలపట్ల సానుభూతి కలిగే వూడేవారు. అప్పు డేమనోదౌర్బల్యం కలి గిందోకాని జీవితాని కంతా కళంకం తెచ్చే

ఆ పూలమొక్కలమధ్య తిరుగుతూవుంటే వనలక్ష్మీలాగే వుండేది.

షనోకటి చేశారు. పాతికముప్పైయేళ్లు ప్రథమ
 భార్యతో సర్వసంసారసుఖాలూ అనుభవించి,
 యాభైయేళ్లొచ్చినతరువాత మళ్లాయిప్పుడు
 పెళ్లేమిటని కొన్నాళ్లు ధూరుకొనిగూడా కా
 ర్యంతరాలచేత గ్రామాంతరం వెళ్లి అప్పుస
 లాంటి పదమూడేండ్లపిల్ల వేదావతిని వివాహ
 మాడి రెండోమానవుడికి తెలియకుండా చక్కా
 వచ్చారు! కళంకభూయిష్టమయిన తన మలిన
 హస్తాలతో, ఆ అనాఘాతపుష్పాన్ని కూడా
 మలినంచేసే మహాపాతకాన్ని వడిగట్టుకోడ
 మొందుకనో, తానుచేసిన మహాపరాధాన్ని
 భరింపలేకనో, అకస్మాత్తుగా గుండువంటి
 పురుషోత్తమరావుగారు గుండెజబ్బుచేత,
 నిషేకముహూర్తప్రయత్నాలలో వుండగానే
 కండ్లుమూశారు. కావలసినంత ఆస్తి సంపా
 దించిపెట్టి సంతాన మేమీలేకుండా స్వర్గస్థు
 లయినవారి కింక వారసులకు కొఱవేముంది?
 అయిన వారూ కానివారూ అందరూ వంశ
 వృక్షాలు చేతబట్టుకోని బయలుదేరేరు!
 అయితే అప్పటికి సంవత్సరంనాడే తన మనో
 దౌర్బల్యంచేత తన జీవితంలోచేసిన యీ
 మహాపరాధానికి తను కుంతవ్యధుకాడనీ, తన
 యావదాస్తికిని వేదావతి సర్వస్వతంతు
 రాలుగా వుండగలదనినీ ఇంతేగాక భగవం
 తుడనేవాడే వొకడున్న పక్షముకు, వేదావతి
 తననిరర్థకపు జీవితమును భోగవంతముగచేసి
 కొనే ప్రయత్నాలలో, నిజంగా సంభవించే
 మహాపాతకా లేమైనా వున్నప్పటికీ, వాటి
 కన్నిటికినీ తననే బాధ్యుణ్ణిగాచేసి ఆమెను

క్షమింపవలసివుంటుందనీ విల్లురాసి, రిజిష్టరు
 కూడా చేసిపెట్టారు. దీన్నిబట్టే యిప్పుడు
 వేదావతి సర్వసంఘపరిత్యాగం చేసి జీవితా
 న్నీవిధంగా నెట్టుకపోతూవుండడము.

తల్లిదండ్రులు తన్ను బలిచ్చి యీ మహా
 దైశ్వర్యాన్నంతా అనుభవించాలనేదుర్మార్గ
 ప్రవృత్తికి తలపడ్డ కలుషాత్ములని కాబోలు
 వారి నెవరినీ గడవైనా త్రొక్కనివ్వకపోవ
 డము. స్వశక్తిచే కష్టపడి సంపాదించుకొన్న
 ఆస్తిని, జీవిత సర్వస్వమును ధారబోసి తనే
 దైవమని నమ్ముకొన్న భార్యకూడా దక్క
 కుండా అపహరించాలనే దురాశాపూరితు
 లనీ, వాండ్ర ముఖం చూడ్డం కూడా మహా
 పాతకమనీ కాబోలు భర్తవైపుచారి నెవరినీ
 కూడా వాకిటిముందుకూడా రానివ్వక
 పోవడము. మానవుల నందరినీ సమానంగా
 సృష్టించి ప్రకృతివైభవాన్ని ప్రసాదించినసర్వ
 సుఖాలను అనుభవించుకోవలసినదిగా భగ
 వంతు డనుగ్రహిస్తే, సంఘ దురాచారాల
 నెన్నిటినో తెచ్చిపెట్టి స్వార్థపరులై, మానవ
 స్వాతంత్ర్యాన్నరికడుతున్నారనేఆగ్రహంతో
 కాబోలు, దేవేంద్రభోగాలతో సమానమైన
 వైభవాలన్నీ అనుభవిస్తూ వుండడము.

మానవుల మనోనిశ్చయాలు దృఢసం
 కల్పాలు ప్రకృతివాహినికి యెదురీదకుండా
 వుండేఅంతవరకేగాని అదేపాటి యెదురు
 తిరిగినా నదీనాంసాగరోగతిగానే పరిణ
 మిస్తుంది. వేదావతి తన సౌఖ్యంకొరకు

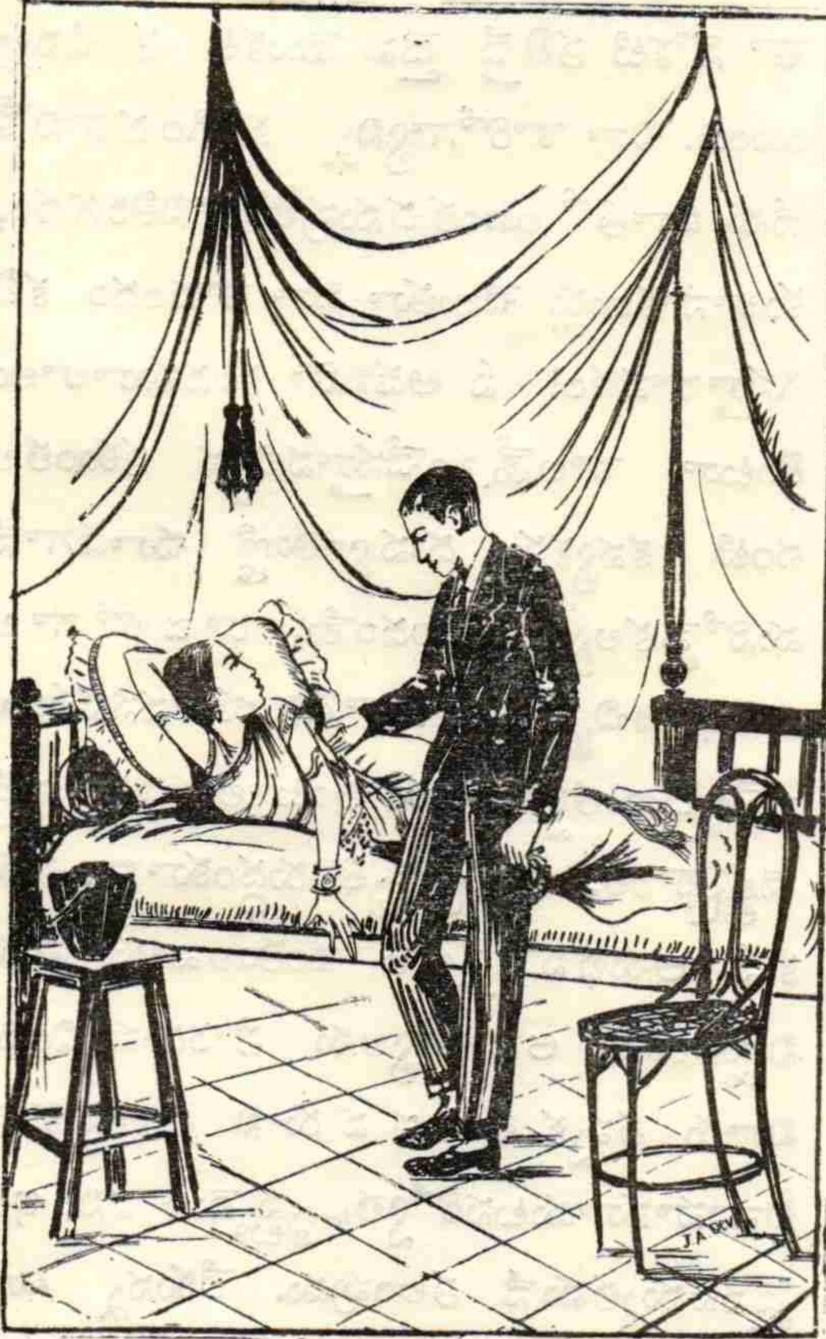
యెన్ని యేర్పాట్లలో గావించుకొంది. ధనానికా లోపంలేదు. నాలు తిరిగేటప్పటికి పదివే లిం టికి తెచ్చి క్రుమ్మరించిపోతారు. ఒక్కమనిషి. ఏ సంసారజుజాటమూ లేదు. కాని ఆమె నేవో మనస్సు బాధిస్తూనే వున్నట్టు కని పిస్తుంది. హంసతూలికాతల్పంలాటి పందిరి పట్టెమంచంమీద కూర్చోని నిలువుటద్దంలో తన సౌందర్యవిలాసాలను చూచుకొంటూ, ముంగురులు వై కొత్తుకొంటూనో, అసలే దానిమ్మపుప్పులాంటి కాంతి గలిగిన తన పెదవి కంటిన తమ్మరసపుకాంతిచే ద్విగుణీ కరించిన సాబగును పదే పదే పెదవిసాచి చూచుకొంటూనో, హఠాత్తుగా, యేదో దీర్ఘాలోచనాపరురాలయి చెక్కిట చెయి చేర్చి బామ్మలా అలాగే కూర్చోని గంటల తరుపడి ఉండిపోయ్యేది. ఏ హంసతూలికా తల్పము, ఏ ధనము తన మనోవ్యధను చూస్తేటందుకు తోడ్పడజాలనట్టు కనిపించేది.

క్రమేణా యీ కూర్చోని ఆలోచించ డాలు - పిలిస్తే వినిపించుకోలేక పోవడము, రెప్పవాల్యకుండా అలాగే చూడడం, వెరి వెరి నవ్వులు నవ్వడం, అంతలోనే యేడ వడం, స్వహాతప్పి పడిపోయి గంటలతరుపడి తన్నుకొంటూ కట్టెలా నీలుక్కపోవడంలోకి దిగింది. దేవిడిలో యెన్నాళ్లనుండో దయ్యా ల కావాసంగావుండే చీకటికొట్టెలన్నిటిని పడ గొట్టించడంచేత, వాటికి కోపంవచ్చి యిప్పు

డిమెను ఆవహించా యని కొందరూ, పురు షోత్తంరావుగారి ప్రథమభార్య దయ్యమై పట్టిం దని మరికొందరూ, తలకొకమాట నొక ర్లనుకుంటూవచ్చారు! ఆరోజు నొక రైన్ని ఉపచారాలుచేసినావేదావతికి స్వహా వచ్చిందికాదు. తరుచు యిలా వస్తూవుండ డం, ఆరోజుకారోజు శల్యగతం కావడం చూచి, యజమానురాలి అనుజ్ఞకు నిరీక్షించకే, డాక్టరును పిలిపించారు. డాక్టరు వచ్చి రెండు గంటలకాలం ఉపచా రాలు చేసినమీదట కాస్త కండ్లు తెరిచి చూచింది. తననరుసు నారోజు అక్కడేవుంచి తిరిగి సాయంకాలమువచ్చి చూస్తూనని చెప్పి వెళ్లారు. వేదావతి కంతా స్వప్నావస్థక్రింద కనిపించింది. తను చూచియుండిన ఆదివ్య సుందరవిగ్రహము కలలో కనిపించిందా, లేక మైకంలో కళ్లు తెరచి చూచినప్పుడు కనిపించిన డాక్టరు విగ్రహమా అని సందేహం కలిగింది.

సాయంకాలం నాలుగంటలయింది. బం గళాముండు మోటారుచప్పు డయింది. నరుసు డాక్టరుస్తున్నాడని చెప్పగానే వేదా వతికి గుండె దడ దడ కొట్టుకో మొదలు పెట్టింది ఎందుచేతనో. లేచికూర్చోబోతుంటే నరుసు నివారించి కదలకుండా ఆలాగేపడుకో జెట్టింది. ఇంతలోకే తన స్వప్న పురుషుడు ప్రత్యక్ష మయినట్లు డాక్టరుగా రొచ్చి ముందు నిలిచారు. ఆ బ్రహ్మ వర్చస్సు,

ఆబాగారు మేనికాంతి, విదేశాలనుండి తిరిగి వచ్చిన ఆ క్రొత్త మాయని దుస్తుల వైఖరి, ఆ చలాకీతనం చూచి వేదావతి నమ్ముదిత అయిపోయింది. నాడి పరీక్షించి నవ్వుతూ

నాడి పరీక్షించి నవ్వుతూ భుజముపై తడుతూ మరేంభయం

భుజముపైన తడుతూ 'మరేం భయం లేదు లేండి. యింక లేచి తిరగవచ్చు. రేపు వచ్చి మల్లా చూచిపోతాను. ఈ మందుమాత్రం సరిగా పుచ్చుకొంటూ వుండండని నరుసును వెంటబెట్టుకోని వెళ్లిపోయినాడు. వేదావతికి ఆరాత్రంతా డాక్టరుగారు రావడము, ఆ ధైర్య మివ్వడము, ఆమాటా ఆపలుకువైఖరి

వీటి ఆలోచనలోనే సరిపోయింది. క్రమేణా డాక్టరుగారి రాకపోకలుమాత్రం ఆబాగభాలో నిరభ్యంతరంగా జరిగిపోతూవచ్చాయి. సాయంకాలం తనమోటారులోనే వేదావతిని హావారకి తీసికొనివెళ్లడం, ప్రొద్దుపోయిన రోజున వేదావతితోనే అక్కక భోజనం చెయ్యడం, పగలు తన దవాఖానాకు తీసికొనివెళ్లి, తనుచేస్తూవుండే ఆ పరీక్షలు చూపుతూ, నరుసులు రోగుల నెంతప్రేమతో చూస్తూ పోషిస్తూవుంటారోచూపి, పగలప్పుడప్పుడు తనబంగళాయందే భోజనానికి నిలుపుకోడం, యిలా కొంతకాలం గడచిపోయింది. వేదావతి కాజబ్బుమాత్రం తిరిగి యెన్నడూ పొడజూపలేదు! ఏ రోజైనా డాక్టరుగారు కనిపించనిరోజున కాస్త సుస్తీగా వుండడము తప్ప డాక్టరుగారితో యీమాటా ఆమాటా మాట్లాడుతూ మాటలమధ్య బర్త తన పేర వ్రాసినవిల్లులోని "తనసాఖ్యంకొఱకు" ననలనాక్యాలను నొక్కిచూపుతూ వుండేది. దానితత్వం గ్రహించి డాక్టరుగారు కూడా దానిమీ దేవో కులాసాకీబుర్లు చెబుతూ, సంఘసంస్కారము, విదేశాలలో స్త్రీల కెట్టి స్వాతంత్ర్య ముండేది, తను విదేశాలలో యెలా కులాసాగా కాలక్షేపంచేస్తూవచ్చింది, ఏ కేవో కబుర్లలోకి దింపి మనసు కానందం కలిగిస్తూవచ్చేవారు. పునర్వివాహాలు దోషం కావని, మనదేశంలోకూడా విడాకులచట్టం ప్రవేశపెడితేనేకాని యీపురుషుల డార్జన్యం

కొంతతగ్గదేమోనని, యేమేమో మాట్లాడుతూవచ్చేవారు. వేదావతికి యీకబుర్లన్నీ వింటుంటే త డాక్టరుగారిమీద తిన్నగా మోహం మరలింది.

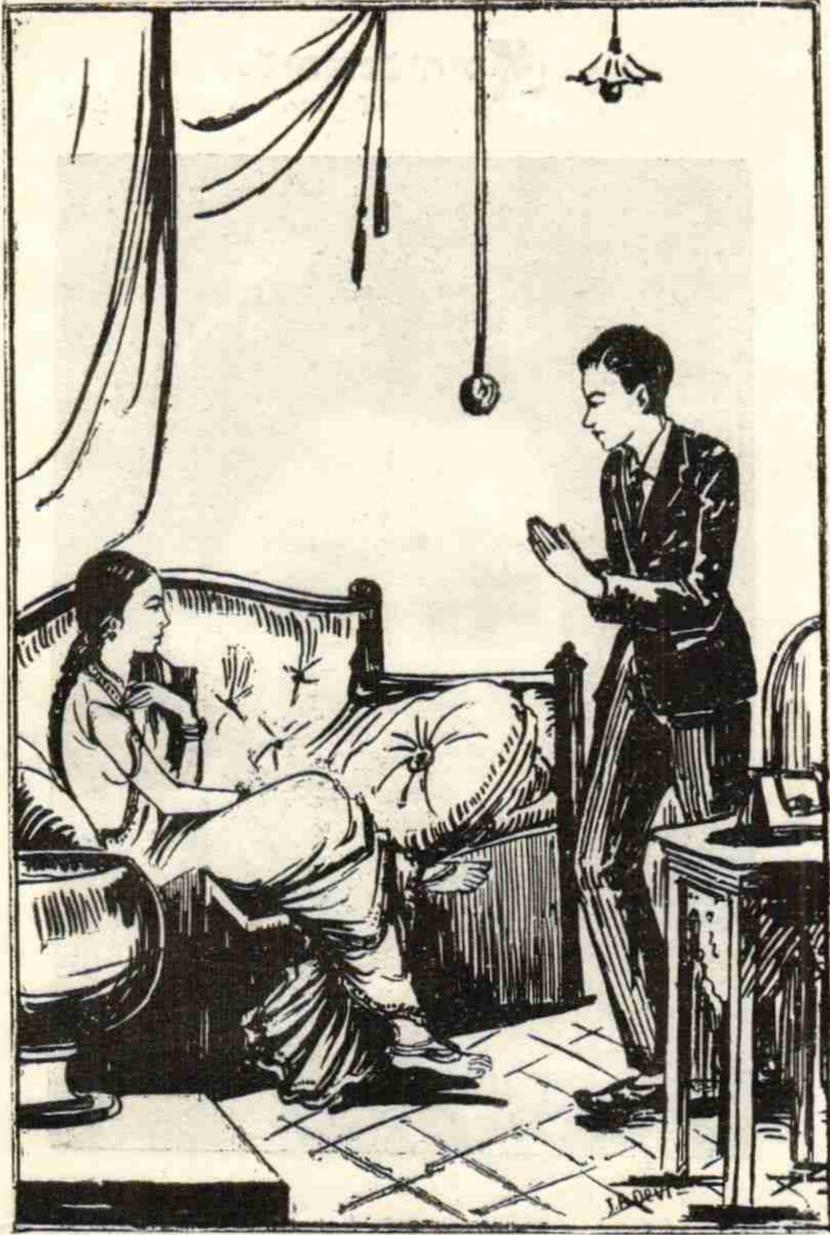
ఆరు సవత్సరాలు విదేశాలలో కాలం గడిపి క్రొత్తగా వచ్చిన డాక్టరుగారికి ఆడవారితో కరస్పర్శలు చేయడం, సరదాగా వెంట వేసికోని తిరగడం, కబుర్లు చెప్పడం నూతనంగా కనిపించేదేమీ లేదు. సనాతన ధర్మనిష్ఠాపరులగు హిందూ కుటుంబములో పుట్టి పెరిగి, మగపురుగు నింటికి చేర్చకుండా తదేకనిష్ఠతో కాలం గడుపుతూ నిండు జవ్వనంలోనున్న వేదావతికి అన్యథా అపోహపడడంలో ఆశ్చర్యమూలేదు! తనొంతకాలము పట్టుదలతో దీక్షవహించివున్నందుకు భగవంతుడుతగినసత్ఫలమందజేశాడని లోలోపల ఉప్పొంగిపోతూ వచ్చేది. కొంతకాల మిలాజరిగిపోయింది. ఒకరోజు కబుర్లమధ్య బ్రహ్మసమాజమువారి యాజమాన్యమున తన వివాహము త్వరలోనే జరుగ నిశ్చయమయిందని చెప్పి వేశారు డాక్టరుగారు. వేదావతి అలాగే ఆ మాట వినేటప్పటికి, మాటా పలుకూ లేకుండా సోఫామీద, ప్రక్కనే కూర్చోనున్న డాక్టరుగారి వొడలిమీది కొరిగింది! అవి దుఃఖాశ్రువులో, ఆనందబాష్పాలో తెలియవు. కళ్లవెంట నీరు గ్రుమని తిరిగాయి. డాక్టరుగారు వేదావతి హృదయాన్ని గ్రహించారు. ఆమె కట్టి హృదయవేదన కలగడం

డాక్టరుగారి కేమీ వింతనిపించలేదు. వేదావతిని నెమ్మతిగా లేవనెత్తి వోదార్చి అసలు విషయాన్నంతా చెప్పివేశారు.

“మీరు నన్ను అన్యథా తలంపకుడు. తా నొకటి తలిస్తే దైవ మొకటి తలచినట్లయింది. మీ కారోగ్యాన్ని కలిగించడానికే నేను మీతో యింతచనువుతీసికొనితిరగడం, కులాసాకబుర్లు చెబుతూ మీ కానందం కలిగిస్తూరావడం! ఏ అడవినో కందమూలాలు తింటూ కాలక్షేపంచేస్తూవచ్చిన శకుంతలవంటి కన్యకకు దుష్యంతుణ్ణి చూడగానే మనోవైకల్యం కలిగిందంటే, రాజభోగాల ననుభవించి చీకూచింతాలేని యశావనవతులు జితేంద్రియత్వంకొఱకు తంటాలుపడటం వట్టి వెట్టిభ్రాంతి. ఇది ప్రకృతివిరుద్ధంకూడా. కనుకనే అనుభవవేత్తలగు పంతులవారు తమ విల్లునందు ఆవాక్యాలను పొందుపరిచింది. మీరు తప్పక తగినవరుని చూచుకొని వివాహమాడుటసర్వోత్కృష్టమైన పని. ఇది దైవసమ్మతమనే తలంపుడు. లేకున్న మీ ఆరోగ్యమునకుకూడ భంగమువాటిల్లి తుదకు మీరధఃపతితు లగుదురు. మరొకవిషాదవార్తనుకూడ చెబుతాను వినండి. ఈ ప్రపంచమున మీకన్న నా కాళ్తులయినవారెవరూ లేరు. శ్రీపంతులవారి పోషకవర్గమున వారి మఱద లొక బాలవితంతు వుండేది. ఆమెకూ వారికినీ వుండేసంబంధము వారి యితరసద్గుణ సంపత్తిచే బహిర్లోకమునకు ప్రకాశితము

కాలేదు. కొంతకాలమునకు, యెవ రేవిధిని సంచరించినను ప్రకృతి తనవిధిని తాను

తోడనే శిశువును వారివద్ద భద్రపరిపించి, యింటికి పిలిపించివేశారు. ఆశిశువుకు వలయు యేర్పాట్లన్నీ గావించి అవసరపుపట్ల చాలుకు పదివేలవంతునకూడ ఆశిశువుకొఱకు ఖర్చు పెడుతూ రెండవమానవునికి తెలియకుండా మానేజిచేశారంటే మీ కాశ్చర్యం వెయ్య వచ్చు. అప్పు డాభార్య మరదలూ మరణించినమీదటే మిమ్ము వివాహమాడి యుండి నది. ఇప్పు డాతండ్రిని నే నెట్లు ద్రోహము చేయుట కొఱగట్టగలను? మీరు నాకు తల్లి సమానులు. ఇదే మీపాదములకు నమస్కరించుచున్నాడను. నన్నా శీర్ష దించుడు.”

ఇదే మీపాదములకు సమస్కరించుచున్నాడను. నెరవేర్చుకొనుచునే పోవుచుండును గనుక, ఆమె గర్భవతియైనది. రెండవమార్గ మవలం బించక యే తీర్థయాత్రలనెపముననో ఆమెను క్రైస్తవమిషన్ వారి కప్పగించి ప్రసవించిన

కొద్దికాలమునకే, మహాత్ముని ఆదర్శ ప్రకారము సిస్టరువేదావతి చాలుకు పదివే లొచ్చే తనయెట్టేటను, యాభైవేలకు మించు తనస్వంతభవనమును హరిజనోద్ధరణముకొఱ కును, అనాథబాలబాలికల పోషణముకొఱ కును భూరిదాన మొసగినదని, ఏ పత్రిక చూచినా అదేవార్త!